

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

II. Beatam dicit Virginem Heva; quia ipsa contrivit caput seductoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

ville, quod ibi immolatus sit Isaac, & Adam sepultus, ubi postea Christus est crucifixus. In monte Moria templum aedificatum, in Virgine Christi humanitas, in hac Deo helocaustum se obtulit. Moria, est terra excelsa. Nihil Virgine excelsius. Moria significat amarorem, Maria mare amarum. Adam primus hominum; Virgo creaturarum dignissima. Adam in paradyso positus, ut esset beatus; haec Virgo Paradisi. *Rupert. 4. in Cant.* Hortus conclusus Soror mea sponsa, Deus Genitrix. Ecce novus Paradiſus, novæ plantationes, quas plantavit unus idemque antiqui paradiſi Plantator, Dominus Deus. Ille est paradiſus antiquus, paradiſus terrenus: ille est paradiſus novus, paradiſus coelestis: utriusque Plantator est unus idemque Dominus Deus, in illo posuit hominem quem formaverat, in isto formavit hominem, qui apud ipsum in principio erat. De illa humo produxit omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suave, lignum etiam vita in medio paradiſo: istam humum istam terram suam benedixit, & ex ea cunctarum germina gratiarum, & cunctarum exemplaria virtutum produxit, ipsum quoque lignum vita, Christum Deum, & hominem, Dominum paradiſi coelestis. De illo voluptratis loco egressiebatur fluvius, ad irrigandum paradiſum, qui inde dividitur in quatuor capita, de isto Paradiſo ille fluvius, seu istud flumen egestum est de quo Psalmista dicit. *Fluminis impetus letificat civitatem Dei,* qui inde in quatuor Evangelia dividitur.

2. Beatam dicit Virginem Heva; quia ipsa contrivit caput seductoris.

Quia propter Virginem accepit ut sit Mater viventium. Non solum enim virum primum vocavit Deus Adam, sed & primam mulierem *Gen. 5.* Masculum & feminam creavit eos, & vocavit nomen eorum Adam. Quod significat: Homo, terrenus, rufus. At postquam revelatum est quod ex illa esset S. Virgo nascitura, postquam serpenti maledictio inflicta, & dictum. *Inimicitias ponam inter te & mulierem, & semen tuum, & semen illius, ipsa conteret caput tuum &c.* Et vocavit, Dei sine dubio instinctu, nomen uxoris sua Heva, eò quod mater cunctorum esset viventium. Per Virginem accepit ut esset adjutorium viro suo. Nam sine illa similitudinem Dei in viro obliteravit, & facta est illi in petram scandali. Virgo est ut docet Hugo Cardin. in *Psal. 90.* Adjutorium altissimi. Vel ut alij. Adjutorium simile Altissimo. Similis in concepiu immaculato, similis in vita, similis in refutatione; quia & ipsa tertio die surrexit, *Tertulliano docente lib. de Resur.* Cum

Z

Adama

Adam de limo formabatur, Christus cogitabatur. Dum Eva formabatur, Maria cogitabatur. *Idem lib. 2. contra Marcion. c. II.* Viro bonitas Divina adjutorium prospexit, nè quid non boni esset. Non est enim bonum homini esse solum. Sciebat illi sexum Mariæ profuturum. *Guericus Abbas serm. de Assumpt.* Nunc habitamus in adjutorio Matris altissimi, postea in confortio glorie ipsius tanquam in sua ipsius confovebimus. Adam appellavit uxorem suam Hevam, hoc est viventem, seu vivam, at illa jam fuit mortua per peccatum. *LXX. legunt Vitam.* Sed quomodo Vita, quæ non solum seipsum sed & posteros occidit. Christus est veræ Vita. *Coloss. 3. Cum Christus apparuit Vita nostra.* Vita est & Virgo. Nam Christus est mors mortis. *Osee 13.* Virgo apud Buteon: in hymn. *Grec. pag. 123.* Mortalis inferni. *Epiph. heres: 78.* Unde mors illata est, inde vita processit, ut vita promovet fieret: & qui per mulierem Vita factus est, mortem ex muliere inductam escluderet.

Animadversione dignum quod *Gen. 2.* legitur. Primus homo à Deo factus & formatus. Prima autem mulier ædificata. Formatus Adam tanquam forma seculi. Sed cur mulier ut domus ædificata? Respondet Cajet. in cap. 2. *Gen.* Mulier concepta & generandæ proli est quasi domus, eam continens, protegens & fovens. Sed hæc domus versa est in speluncam latronum & furum, quisquis etiæ prodigi fur est pomi paradisiaci, fur honoris Dei. Cur degeneravit hæc domus in speluncam? Quia facta quidem à Deo, sed non dedicata à Deo. Virgo nostra & facta & dedicata: idè à S. Iude. serm. 3. de Assumpt. dicitur Domus glorio Dei. *Ps. 45. Sanctificavit eam Altissimus.* Cant. 8. ipsa de se dicit. *Ego Murus & ubera me sicut turris.* *Emman.* ita legit. Ego Dei gratiâ fortis sum. *Rupert.* in *Cant.* multa horum comprehendit. Veni Maria veni Sponsus clamnat; nam Eva ad latere confugit. Veni & credo Angelo evangelizanti, nam Eva creditur serpentis insurranti, veni & contere caput serpentis, nam Eva & capite illecta, & ventre oblectata, & caudâ est obligata serpentis. Veni & dic. Ecce ancilla Domini. Num Eva se abscondens pariter & defendens, serpens ait decepit me & comedi. *Epiph. heres. 78.* Eva mortis causa facta est hominibus, per ipsam enim mors ingesta est in mundum, Maria verò causa vitæ, per quam genita est nobis Vita. Illa dilectionem in se induxit ut in dolore pareret. Hic ut ait *Bern. serm. 1. in Vigilia Nativit.* Partus sine dolore, solus nescius pudoris, corruptionis ignarus, non referans sed conservans Virginis uteri templum. *Bern. serm. de B. V.* Eva spina facta quæ & virum suum ad mortem pupugit, & polteritati suæ peccati aculeum inficit. Rosa Maria. Eva spina vulnerando, Maria Rosa omnium affectus mulcendo. Eva spina omnibus infigens mortem, Maria Rosa reddens salutiferam omnibus fortēm.

Beatus